

สารคดีวันพุธ สารคดีวันพุธ สารคดีวันพุธ สารคดีวันพุธ สารคดีวันพุธ

ทุกคนรู้จักและคุ้นเคยกับเห็ดหอมแห้งเป็นอย่างดี แต่มีน้อยคนนักที่รู้จักเห็ดหอมสด ซึ่งนำไปปรุงอาหารได้หลายหลากชนิดไม่แพ้เห็ดฟาง และนอกเหนือจากความอร่อยที่ผู้บริโภคจะได้รับแล้ว เห็ดหอมยังช่วยลดความดันโลหิต และต้านเนื้องอก มะเร็ง และไวรัสจึงถือเป็นยาขนานเอกที่ช่วยบำรุงสุขภาพเป็นอย่างดี เห็ดหอมสดยังมีตลาดที่สดใส รู้จักกันแต่ในตลาดคนมีเงินเพราะราคาแพง ในซุเปอร์มาร์เก็ต มีราคาถึง กก.ละ 800-950 บาท ผลผลิตมีจำกัด นับวันยิ่งจะมีความต้องการมากขึ้นเรื่อยๆ จึงเป็นสินค้าเกษตรอีกชนิดหนึ่งที่น่าสนใจไม่น้อย

ในประเทศไทยเห็ดหอมเพาะได้ดีในจังหวัดแถบจังหวัดหนาวเย็นทางภาคเหนือของไทย การเพาะใช้ไม้ก่อ (ตระกูลโอ๊ก) เป็นวิธีดั้งเดิม ซึ่งไม่สามารถขยายการเพาะได้มาก เนื่องจากไม้ก่อหายากและเป็นไม้หวงห้าม ดังนั้น ในการผลิตในเชิงพาณิชย์จึงเพาะกันในถุงพลาสติกใช้ซีลเดี่ยว ไม้ยักพาราเป็นหลัก

หากอากาศร้อน อาจเกิดการปนเปื้อนของจุลินทรีย์อื่น ทำให้ก้อนเชื้อเสียในอัตราสูง ทำให้ขาดทุนไปตามๆกัน

เมื่อก่อนเชื้อเห็ดหอมแก่ สังเกตได้จากสีน้ำตาลที่เกิดขึ้นที่ก้อนเห็ดทำการเปิดให้ออกดอก โดยกรีดด้วยมีดที่บริเวณไหล่ก้อน นำเข้าโรงเรือนเปิดดอก ให้น้ำวันละ 3-4 ครั้ง รักษาความชื้นสัมพัทธ์ที่ระดับ 85-90% และ

ไปมากแล้ว โดยโครงการหลวง สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และกรมวิชาการเกษตร พบว่ามีพันธุ์ที่ปรับตัวได้ดีในประเทศไทย แต่การเพาะยังมีข้อจำกัดอยู่ในพื้นที่สูงที่มีอากาศหนาวเย็น

การกระตุ้นการออกดอกโดยใช้น้ำแข็งโปะบนก้อนเชื้อ.

เทคโนโลยีกล้วย ๆ กระตุ้นเห็ดหอมออกดอก

มีแสงสว่างพอสมควร อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการให้ดอกอยู่ในช่วง 10-20 องศา ก่อนเชื้อขนาด 1 กก. จะให้ผลผลิตประมาณ 150-200 กรัม ระยะเก็บดอกเห็ด 4-5 เดือน เก็บได้ 5-6 รุ่น อย่างไรก็ตาม ปัญหาในระยะเปิดดอกคือ การออกดอกไม่สม่ำเสมอ มักจะให้ดอกออกกันฟาร์มจัดการไม่ทัน และหยุดให้ดอกไปพร้อมๆ กันทั้งฟาร์ม กรณีที่มีความชื้นสูงและร้อนจัด ดอกเห็ดจะเน่าช้ำง่ายและเกิดราเขียวทำลาย เกษตรกรบางรายได้ผลผลิตเพียงก้อนละ 50-100 กรัม ไม้คุ้มทุน

นักวิจัยหลายท่านแนะนำว่า มีวิธีการกระตุ้นให้ก้อนเชื้อเห็ดหอมออกดอกได้ โดยใช้วิธีแช่ภาที่อุณหภูมิต่ำ ประมาณ 10-15 องศา 2-4 ชม. ฉะนั้น จะเห็นว่าการเพาะเห็ดหอมยังมีความเสี่ยงสูงอยู่ หากเกษตรกรไม่มีความรู้ความเข้าใจ และความชำนาญพอ อาจจะทำให้ขาดทุนได้

ดร.ธวัชชัย ทัพษณฺ์ เกษตรกร สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา ได้ค้นพบวิธีการเพาะเห็ดหอมสดในพื้นที่ราบที่อากาศไม่หนาวเย็นมากนัก โดยพบว่าการเพาะเห็ด

ชม. จากนั้นให้น้ำก้อนเห็ดตามปกติ ทั้ง 2 วิธี จะเกิดตุ่มดอกเห็ดภายใน 1-2 วัน และพบว่า การกระตุ้นประสบผลสำเร็จทุกครั้งไม่มีผิดพลาด

วิธีการดังกล่าว เป็นเทคโนโลยีง่ายๆ ที่เกษตรกรสามารถทำได้ และเพาะเห็ดหอมสดได้ในฤดูหนาวในจังหวัดที่อากาศไม่หนาวเย็นมากนัก ซึ่งจะเป็นวิธีการปรับการเพาะเห็ดให้เหมาะสมกับฤดูกาลและเพิ่มรายได้จากเห็ดหอมที่มีราคาแพง การเพาะเห็ดหลายชนิดหมุนเวียนในฟาร์ม ยังเป็นการบริหารจัดการหมักหมมสะสมโรคและแมลงในฟาร์มอีกด้วย

สำหรับผู้ที่ต้องการเพาะเห็ดหอมเพื่อเปิดดอกในเดือน ธ.ค.-ม.ค.หน้านี้ ควรเริ่มทำก้อนเชื้อได้แล้วในเดือน ก.ค.-ส.ค. โดยจะเข้าฝักอบรมเรียนรู้วิธีการกระตุ้นเห็ดหอมให้ออกดอกด้วยน้ำแข็งไปพร้อมๆ กับการลงมือทำเลยก็ได้ไม่ให้เกิดเสียเวลา เพราะในวันที่ 24, 31 ก.ค. และ 7, 14, 21 และ 28 ส.ค. 42 ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เล้าจะมีจัดฝักอบรม “การเพาะเห็ดหอม : ทางเลือกใหม่สำหรับผู้เพาะเห็ดพื้นราบ” สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ โทร. (044) 224-700, 224-752, (01) 470-1902.

สำหรับการเพาะเห็ดหอมสดในประเทศไทย ได้มีการศึกษาทดลอง